

BOGSTAVKRIGEN - af Anne Sofie Sternberg

1

ADGANG FORBUDT! Sådan *skulle* der have stået på hver side af grænseporten på den gamle bro over floden, der løb mellem Vokalistan og Konsonantien. Men det gjorde der ikke, for der var ingen i de to riger, der kunne læse eller skrive, ja faktisk var der ingen i hele verden, der kunne læse eller skrive. I stedet var der malet et stort rødt kryds på den ene side af porten og et stort blå kryds på den anden side, så alle kunne se, at man ikke måtte krydse grænsen.

(Regi: Porten er placeret midt på en gammel vindblæst træbro, der går hen over en brusende flod langt inde i en mørk skov. Det er sensommer.)

2

I Vokalistan boede alle de røde bogstaver, mens det vrimlede med blå bogstaver i Konsonantien. De blandede sig aldrig. Dem fra Vokalistan syntes, de var så blå i Konsonantien, og dem i Konsonantien hadede alt, hvad der var rødt.

3

Vesiren af Vokalistan, Arrige A, havde bygget et højt hegn rundt om hele sit rige. Og kongen af Konsonantien, der kun blev kaldt Barske B, havde gjort klart, at enhver vokal, der nærmede sig konsonanternes rige, ville få kappet hovedet af.

Sådan havde bogstaverne levet adskilt ind til den dag, hvor I kiggede ud af et spionhul i hegnet og fik øje på et bogstav, der svømmede rundt mellem nogle klipper på den anden side af den brusende flod. I havde aldrig lært at svømme, for det var lige så forbudt som at krydse broen ... men det var hans største – og hemmeligste – drøm at lære det.

4

Hver dag spejdede I efter det svømmende bogstav. Og hver aften, når alle sov, listede han ud af sengen og lagde sig på gulvet, mens han sprællede og spjættede med arme og ben lige som bogstavet i vandet, og forestillede sig hvor vidunderligt det måtte være at svømme rigtigt.

I lagde slet ikke mærke til, at det var blevet efterår, indtil bogstavet på den anden side ikke længere kom ned til floden. Vandet var blevet for koldt, men I var ligeglad. Han kunne ikke holde det ud længere. Han *måtte* lære at svømme, og der var kun én i hele verden, der kunne lære ham det. Så en stormfuld nat sneg han sig over broen, forbi vagterne og ind i Konsonantien.

5

I trykkede sig op ad husmurene og løb fra skygge til skygge, ind til han kom til huset, hvor hun boede. Han kastede en sten på ruden og ventede lidt. Der skete ikke noget. Så kastede han en til ... og en til. Pludselig blev gardinet trukket til side, og han kunne skimte hende i mørket. I blev så glad, at hans hjerte susede hele vejen op gennem hans lange, tynde krop og landede som en lille prik oven på hans hoved.

6

Nu blev vinduet åbnet på klem. "Er der nogen?" I trådte ud af skyggen. Han kunne høre hende gispe forskrækket, da hun så hans høje, røde skikkelse. En fremmed fra det forbudte Vokalistan! Alligevel hviskede hun: "Hvem er du?"

7

"Jeg hedder I. Jeg har set dig gennem hegnet og ved, at du kan svømme." Bogstavet i vinduet stivnede.

"Bare rolig, jeg sladrer ikke. Tværtimod. Jeg synes, du er sej."

Det kan godt være, at konsonanten var blå, men ordene fik hendes kinder til at blusse røde.

"Vil du lære mig at svømme?"

Hun nikkede. "Det bliver koldt."

"Det gør ikke noget. Det er min største drøm. Hvad hedder du?" Ordene væltede ud af I. "S".

Han smagte lidt på lyden. Det føltes rart.

8

Sammen sneg de sig ned til floden. Månen tittede frem mellem mørke, hurtigflyvende skyer, og hvide skumklatter fra flodens hvirvelstrømme fløj op og ramte deres kinder. Det føltes frit og flot og fantastisk dejligt ... lige ind til en vagt drejede om hjørnet og fik øje på I.

9

Med et højt, vredt grynt hævede vagten sit våben og sigtede mod den fremmede. "Stand eller jeg skyder!" S skreg, og I styrtede af sted, gennem byen, over broen og ind i sikkerhed bag Vokalistans høje hegn. Her sank han sammen på fortovet. Forpustet og forvirret. Hvad mon der nu ville ske?

10

Næste morgen blev bogstaverne i de to riger vækket af krigstrommens dybe, tunge slag. Kongen af Konsonantien krævede I udleveret, så han kunne blive halshugget, men Vesiren af Vokalistan nægtede.

Arrige A og Barske B samlede nu deres folk og førte dem hen til grænsen. Fra hver sin side begyndte bogstaverne at marchere ud på broen, indtil Å som den sidste gik ud på de glatte planker med bollen knejsende stolt på hovedet. Porten blev åbnet, og kongen og vesiren stod nu så tæt, at deres efterårskolde ånde snoede sig sammen og steg op mod den bleggrå himmel.

11

De to ledere løftede deres arme og gjorde tegn til, at alle skulle stå fuldstændig stille med deres våben parat. I spejdede desperat efter S, men han kunne ikke finde hende i mængden. Det endelige opgør var blot få sekunder fra dets begyndelse ... men så begyndte den gamle træbro at knage under vægten af de 29 bogstaver, og med ét brasede broen sammen og styrtede i den iskolde flod med alle bogstaverne hvirvlende efter sig.

12

Vandet var helt ubeskriveligt koldt. Sort, strømfyldt og dødsens farligt. Med rivende hast rev det bogstaverne rundt. Trak dem ned under overfladen og spyttede dem op igen. Bogstaverne skreg og bad og baskede med arme og ben. De stødte ind i hinanden, holdt fast i hinanden og blev flået fra hinanden igen.

13

Det føltes som en evighed, inden strømmen tog af, og vandet blev mere roligt. Ikke meget, men nok til at S kunne svømme ind til flodbredden og trække sig op med en hale af gennemblødte bogstaver på slæb. Kort efter kunne de se andre bogstaver kravle op rundt om på klipperne. Gispende og rystende af kulde.

(Regi: F, Ø og R holder fast i en kæde i hendes venstre ben, mens T klamrer sig til hendes højre ben. Det er tydeligt i at de danner ordet FØRST).

14

Men der var flere bogstaver nede i vandet, og de var nu så afkølede, at de kun kunne sige deres egen lyd. Vandet hvirvlede dem rundt og rundt og så nærmest lilla ud. "Kom," sagde T til de fire andre og kiggede ud over klippekanten. "Hold fast i mig, mens jeg prøver at trække dem op."

15

Lige under dem snurrede en række på fem bogstaver rundt i en iskold dødedans. De klamrede sig til hinanden, mens de hver især sagde deres lyd. H klaprede tænder så højt, at han blev helt stum, men det gjorde ikke noget, for man kunne sagtens høre, hvad de råbte:

"Hjælp! Hjælp!"

"H.J.Æ.L.P. Der står HJÆLP!" råbte T og glemte næsten at holde fast i H af bare befippelse over at have læst sit første ord.

16

Midt under tumulten med at hive H, J, Æ, L og P i land, gled R og røg ned i floden igen, netop som V, I, D og Ø kom flydende forbi. Hun nåede lige at gribe fat i Ø's hånd, og pludselig var hun med i en kæde af forfrosne og flaksende bogstaver, der skreg "VI DØR!", "VI DØR!" Men selv om vandet var isnende koldt og farligt, vidste hun nu, at det var meget vigtigt, at alle bogstaver overlevede – ikke bare for dem selv, men for at hele verden ville kunne komme til at læse og skrive.

"Vi *må* ikke dø! Vi er de eneste bogstaver i verden, så vi *skal* op! Alle sammen!"

"Hold fast i mig!" skreg I, og så sprællede, spjættede og svømmede han, sådan som han øvet de mange nætter på gulvet. Og langsomt, ganske langsomt nåede de klippen, hvor T hev dem op.

(Regi: V på den ene side af ham. D, Ø og R på den anden side. Der skal være plads til fri bevægelighed for hans arme og ben til at svømme).

17

Nu stod alle de dyngvåde bogstaver på flodbredden og kiggede på hinanden. Generte og nysgerrige. Vokaler og konsonanter mellem hinanden. Så fortalte F, Ø, R, S og T om deres fantastiske opdagelse. Om hvordan man kan skrive ord ved at blande røde og blå bogstaver og sige deres lyde hurtigt efter hinanden. Alle 29 bogstaver jublede og kastede sig om halsen på deres nye venner.

18

"Nok er vokaler og konsonanter forskellige, men fra nu af hører vi sammen," sagde Arrige A og så ikke det mindste arrig ud mere, og Barske B fortsatte: "Når vi får genopbygget broen, vil det være uden grænseporten. Vi skal leve fredeligt sammen i Alfabetlandet!"

19

Tilbage ved det sted, hvor broen engang havde været, gik det op for konsonanterne, at de var strandet på Vokalistans side. "Hvordan skal vi dog komme hjem?" spurgte de fortvivlet. I og S så på hinanden med et smil, så tog de hinanden i hænderne og løb ned mod floden.

20

Da de nåede bredden, satte de i et mægtigt spring og råbte "IS!", så højt de kunne, og netop som deres tåspidser ramte vandet, frøs det. I og S sprang frem mod den modsatte bred, mens vandet under deres fødder blev til is. Nu kunne konsonanterne endelig komme hjem.

(næsten) SLUT

21

Hvis du spekulerer på, hvad bogstaverne i Alfabetlandet lavede den første aften i deres nye land, ja så skøjtede rundt med hinanden under armene, så deres klinger ridsede ord efter ord i isen. Og alle var enige om, at når bogstaver sættes sammen på den helt rigtige måde, sker der magiske ting!

(helt) SLUT

.....

Til slut i bogen kan der være spørgsmål og emner, som man kan arbejde med i danskundervisningen eller tale om derhjemme.

Danskfagligt

- Hvordan mon det vil være at leve i en verden, hvor ingen kan læse eller skrive?
- Kan man tale, læse og skrive, hvis der kun findes konsonanter eller vokaler?
- Starter dit for- og efternavn med en vokal eller en konsonant?
- Er der et bogstav, som du synes "smager godt"? Hvorfor?

Overordnet

- Vokaler og konsonanter er forskellige, men de bliver stærkere, når de er sammen. Sådan er det også med mennesker. Fx ville det ikke være så smart med et fodboldhold, hvor alle var målmænd. Eller hvis alle kunne bygge skibe, men ingen kunne sejle dem. Kan du komme på nogle situationer, hvor det er godt, at folk kan forskellige ting, så de kan hjælpes om at løse en opgave?
 - Har du prøvet at være adskilt fra nogen, som du gerne ville være sammen med?
 - Er der nogle situationer, hvor det er i orden at gøre noget forbudt?
-

© 2023 Anne Sofie Sternberg

Anne Sofie Sternberg
Kronebakken 41, 2830 Virum
Mobil: 6165 1420
E-mail: as.sternberg@gmail.com